

Hand onder hand contact: voorbeeld gewenningsplan

Bijlage bij de publicatie Hand onder hand contact van het expertisecentrum Doofblindheid.

Algemene gegevens

Naam cliënt: Brenda

Geboortedatum: 21-06-1982

Zorgorganisatie: x

Contactpersoon zorgorganisatie :x

Contactpersoon Bartiméus: x

Hand onder hand contact gewenning

In een gesprek met moeder, orthopedagoog en persoonlijk begeleider wordt besloten om Brenda te laten wennen aan hand onder hand contact. Uit het onderzoeken en gesprekken met betrokkenen van Bartiméus blijkt dat Brenda haar wereld en communicatieve mogelijkheden vergroot kunnen worden door middel van methodisch aanbieden van hand onder hand contact. Uit ervaring weten wij dat het aanbieden van hand onder hand contact het beste verloopt als dit methodisch wordt aangeboden via zeven stappen, namelijk observatie, contact maken & naast elkaar bezig zijn, het eerste hand onder hand contact, babbelen, afvoelen van voorwerpen, afvoelen van handelingen en als laatste het introduceren van tactiele gebaren. Het doorlopen van alle stappen vergt tijd en geduld. Dwang, aandrang en overreding dienen vermeden te worden om te voorkomen dat het hand onder hand contact een negatieve lading krijgt. In overleg is besloten om het hand onder hand contact in eerste instantie te starten met (Nicole, Esther, Mark en Sophie) wanneer Brenda brood eet.

Voorbeeld algemene doelstelling

Brenda kan binnen drie maanden actief en ontspannen de hand van vier verschillende begeleiders volgen tijdens het smeren van haar brood.

De bovenstaande doelstelling wordt verdeeld in verschillende stappen. Deze stappen worden vertaald naar werkdoelen welke hieronder per stap omschreven worden met een doelstelling en de werkwijze.

Stap 1

Voorbeeld

Werkdoel passende bij stap 1: observeren

Het is duidelijk op welke manier Brenda haar handen gebruikt in het dagelijks leven.

Voorbeeld

Werkwijze en uitvoering bij stap 1

Begeleiders starten met het observeren van Brenda en verzamelen gegevens over hoe Brenda haar handen gebruikt in het dagelijks leven.

Zodra deze informatie verzameld is plannen we een gesprek om de tweede stap van het programma, contact maken & naast elkaar bezig zijn, te bespreken. Begeleiders leren van Bartiméus hoe ze contact maken en het naast elkaar werken uitvoeren.

Stap 2

Voorbeeld

Werkdoel passende bij stap 2: contact maken en naast elkaar bezig zijn

Nicole, Esther, Mark en Sophie maken twee keer per dag tijdens het smeren van brood een aantal minuten contact met Brenda en werken voelbaar naast elkaar.

Voorbeeld

Werkwijze en uitvoering bij stap 2

De begeleiders en de cliënt werken regelmatig voelbaar naast elkaar. Wanneer het voelbaar werken naast elkaar goed verloopt (cliënt is ontspannen, nieuwsgierig) dan door naar werkdoel 3. 3.

Stap 3

Voorbeeld

Werkdoel passende bij stap 3: het eerste hand onder hand contact

Nicole, Esther, Mark en Sophie maken twee keer per dag tijdens het brood smeren een aantal seconden hand onder hand contact met Brenda.

Voorbeeld

Werkwijze en uitvoering bij stap 3

Begeleiders maken volgens de afgesproken manier en frequentie hand onder hand contact (maak hierbij gebruik van de suggesties voor observatiepunten). Wanneer het niet naar wens verloopt of het doel lijkt te zijn behaald vindt er een evaluatie met Bartiméus plaats om de volgende stap te zetten.

Evaluatie

Voor Brenda stopt het gewenningsplan hier, de volgende stappen hoeven nog niet te worden gemaakt om de algemene doelstelling te behalen. Het kan goed zijn dat na de evaluatie wordt besloten dat het werkdoel is behaald en dat de volgende stap gezet kan worden naar het afvoelen van voorwerpen of het afvoelen van gebaren. In samenwerking met Bartiméus kan er een nieuw gewenningsplan gemaakt worden.